
Spis treści

WSTĘP	9
WPROWADZENIE	13
PODZIĘKOWANIA	17
WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW UŻYTYCH W TEKŚCIE	19
I. SCENY I AKTORZY DRAMATU:	
KRAJE I ICH SPOŁECZEŃSTWA PRZED WOJNĄ	23
Cechy wspólne obu państw	23
1. Liberia	24
Liberia i jej mieszkańcy	24
Początki liberyjskiej państwowości	27
Dominacja amerykańska i amerykańskich Liberyjczyków	30
Era rządów Williama Tolberta i zapaść gospodarcza	31
2. Sierra Leone	33
Sierra Leone i jego mieszkańcy	33
Kolonializm i budowanie państwowości	35
Początki niepodległości	37
II. GENEZA WOJNY W LIBERII	39
Zamach stanu Samuela Doe	39
Polityka zagraniczna nowego reżimu	40
Polityka wewnętrzna dyktatora	42
Pogromy etniczne i problemy gospodarcze	44
Wewnętrzne przesłanki wybuchu wojny	47
Zewnętrzne przesłanki wybuchu wojny i powstanie NPFL	49
Wykorzystywanie czynnika etnicznego	52
III. WOJNA W LIBERII	55
Wybuch wojny domowej	55
Rozłam wśród rebeliantów	57
Rzeź w kościele a <i>Pax Nigeriana</i>	57

Stany Zjednoczone a sprawa liberyjska	61
Nowy rząd i zgładzenie Samuela Doe	62
Bilans walk i państwo w państwie	64
Wojna i pokój	65
Zerwanie procesu pokojowego	67
Reakcja ONZ i kontrowersje wokół ECOMOG	68
Nowy pokój i zaangażowanie OJA	71
Nowe władze Liberii i nowe strony konfliktu	75
Kolejny rozłam w ugrupowaniu Charlesa Taylora	78
Porozumienie w Abudży	81
Kolejny konflikt i morski exodus uchodźców	83
Strony wojny w przededniu pokoju	85
Kobieta przywódcą państwa afrykańskiego	86
IV. POKÓJ I NOWA WOJNA W LIBERII	89
Zbrodniarze wygrywają wolne wybory	89
Charles Taylor = Państwo to ja	92
Reorganizacja armii i prześladowania ludu Krahn	95
Zaostrzenie się sytuacji wewnętrznej i prześladowania ludu Mandingo ...	97
Nowa-stara wojna	98
Święta wojna	101
Polityka „broń za diamenty”	103
Bliżej Trypolisu, coraz dalej od Waszyngtonu	107
V. GENEZA KONFLIKTU W SIERRA LEONE	111
Regres gospodarczy	111
Rozwój demokracji w Afryce	112
Rozwój demokracji w Sierra Leone	115
Bezpośrednie przesłanki wybuchu wojny	117
VI. WOJNA W SIERRA LEONE	119
Strony wojny i ich cele	119
Eskalacja walk	122
Utworzenie ULIMO jako przeciwwagi dla NPFL i RUF	123
Przewrót wojskowy	124
Degeneracja armii i przedłużanie wojny	125
Stosunki między rebeliantami a ludnością cywilną	128
Pierwsze rozmowy pokojowe	129
Ataki na tereny wydobywcze i porwania cudzoziemców	130
Przybycie najemników i upadek morale w armii	132
Rozwiązanie kwestii zakładników i postępy rebeliantów	133
Obalenie Valentine’a Strassera i demokratyczna zmiana władzy	135
Porozumienie pokojowe z Abidżanu	137

Rządy nowej junty i jej sojusz z rebeliantami	138
Powrót prawowitych władz i przybycie obserwatorów ONZ	139
Rewitalizacja działalności RUF i porozumienie pokojowe z Lome	141
Rozmieszczenie „błękitnych helmów” i ich uprowadzenie	143
Interwencja wojsk brytyjskich i aktywizacja działań UNAMSIL	145
Zmiana przywództwa i celów rebeliantów	147
Brytyjskie wsparcie dla odbudowy Sierra Leone	148
Budowa pokoju i demokracji	149
Czy zbrodniarze wojenni zostaną osądzeni?	151
VII. EKSPANSJA WOJNY NA TERYTORIUM GWINEI	153
Gwinea – państwo uchodźców	153
Przesłanki gwinejskiego zaangażowania w konflikty regionalne	154
Działania militarne i dyplomatyczne Konakry	155
Eskalacja walk w Gwinei	156
Następstwa konfliktu w Gwinei	158
VIII. SKUTKI SPOŁECZNE WOJEN W LIBERII I SIERRA LEONE	161
Uwagi ogólne	161
Ofiary: zabici, trwale okaleczeni, niedożywieni	161
Uchodźcy	163
Degeneracja młodego pokolenia	165
IX. SKUTKI GOSPODARCZE WOJEN W OBU PAŃSTWACH	169
Uwagi ogólne	169
Straty Liberii	170
Straty Sierra Leone	174
ZAKOŃCZENIE	179
BIBLIOGRAFIA	181
MAPY	193
CONTENS	199
SUMMARY	203
INDEKS NAZWISK	211